

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ

Q Ə R A R

№ 14/17

Bakı şəhəri

20 dekabr 2017-ci il

Akademik Rasim Əliquliyevin

60 illik yubileyi haqqında

2018-ci il yanvar ayının 20-də informatika sahəsində tanınmış alim, texnika elmləri doktoru, professor, akademik Rasim Məhəmməd oğlu Əliquliyevin 60 yaşı tamam olur. Akademik Rasim Əliquliyev 1979-cu ildə Azərbaycan Politexnik İnstitutunu “Elektron hesablama maşınları” ixtisası üzrə bitirmişdir. O, 1995-ci ildə texnika üzrə fəlsəfə doktoru, 2003-cü ildə isə texnika üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsinə və professor elmi adını almışdır. Alim 2007-ci ildə AMEA-nın müxbir üzvü, 2014-cü ildə həqiqi üzvü seçilmişdir.

Akademik Rasim Əliquliyev 1979-1986-cı illərdə AMEA-nın Kibernetika İnstitutunda mühəndis, böyük mühəndis vəzifələrində çalışmış və aspiranturada təhsil almışdır. 1986-cı ildən AMEA-nın Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemləri şöbəsində böyük mühəndis, aparıcı mühəndis, “Respublika hesablama mərkəzləri və verilənlərin ötürülməsi şəbəkəsi” layihəsinin baş mühəndisi, təşkilatın baş mühəndisi – direktor müavini vəzifələrində çalışmışdır. O, 2002-ci ildən AMEA-nın İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun direktorudur. Alim eyni zamanda Azərbaycan Riyaziyyat Cəmiyyətinin vitse-prezidentidir.

Akademik Rasim Əliquliyev 2013-cü ildə AMEA-nın akademik-katibi və Rəyasət Heyətinin üzvü seçilmişdir.

Rasim Əliquliyevin əsas elmi araşdırmaları kompüter şəbəkələrinin informasiya təhlükəsizliyi, informasiya cəmiyyətinin formalaşması və e-dövlətin elmi-nəzəri problemlərini əhatə edir. Onun tərəfindən milli informasiya təhlükəsizliyi sisteminin formalaşma konsepsiyası və reallaşdırılması üçün yanaşmalar, müxtəlif təyinatlı spamlarla milli, korporativ və fərdi səviyyələrdə mübarizə aparmağa imkan verən xüsusi intellektual şəbəkənin sintezi üçün arxitektura prinsiplər və metodlar işlənmiş və tətbiq edilmişdir.

Alim həmçinin İnternet şəbəkəsi platformasında paylanmış hesablama mühitlərinin sintezi və CDN texnologiyasının köməyi ilə dinamik formalaşan intellektual kontent serverlər şəbəkəsinin layihəsi üçün model və alqoritmlər, mətn tipli verilənlərin, həmçinin ifrat böyük tutumlu məlumatların (Big Data) intellektual analizi, referatlaşdırılması, təsnifatı və klasterizasiyası (Data Mining) problemlərinin həlli üçün digər modellər, metodlar və alqoritmlər hazırlamışdır. Onun elmi araşdırmalarının digər mühüm bir istiqamətini isə elektron dövlət mühitində sosial şəbəkələrin araşdırılması və analizi, sirlərin mühafizəsi, proseslərin monitorinqi və intellektual analizi üçün bir sıra yanaşma və metodların hazırlanması, informasiya cəmiyyətinin formalaşması, onun müxtəlif seqmentləri (e-elm, e-təhsil və s.) və aspektləri üzrə konseptual baxış və təkliflərin işlənilməsi təşkil edir.

Bundan əlavə, akademik Rasim Əliquliyev tərəfindən on-line mühitdə müxtəlif əlamətlərə görə sosial şəbəkələrin aşkarlanması və analizi üçün bir sıra yanaşma və modellər, virtual məkanda informasiya müharibəsi əlamətlərinin aşkarlanması üçün metod və alqoritmlər, Ad hoc və sensor şəbəkələrinin səmərəlilik göstəricilərinin yaxşılaşdırılması üçün model və alqoritmlər də müasir dünya elminin meyar və prinsipləri səviyyəsində işlənmiş və müvafiq qaydada tətbiq olunmuşdur.

Akademik Rasim Əliquliyev ardıcıl olaraq informasiya texnologiyaları, kompüter elmləri sahəsində beynəlxalq səviyyədə tədqiq olunan aktual elmi-nəzəri problemlərin identifikasiyası və ölkəyə transformasiyası istiqamətində məqsədyönlü fəaliyyət göstərir. Onun NATO-nun dəstəyi ilə respublikanın elmi-tədqiqat və ali təhsil müəssisələrinin Beynəlxalq İnternet şəbəkəsinə çıxışını təmin edən "Virtual İpək Yolu" layihəsinin həyata keçirilməsi və inkişafında, Azərbaycanda informasiya cəmiyyətinin formalaşması sahəsində dövlət siyasətinin, bu istiqamətdə qəbul olunmuş milli strategiyalar, dövlət proqramları, fərman və qanunların qarşıya qoyduğu vəzifələrin həyata keçirilməsində, elektron elmin formalaşması və inkişafı, həmçinin onun texnoloji infrastrukturunu olan AzScienceNet elm kompüter şəbəkəsinin yaradılması, təkmilləşdirilməsi, keyfiyyət göstəricilərinin Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması işlərində mühüm xidmətləri vardır. O, Avropa Birliyinin çətiri altında fəaliyyət göstərən TERENA Baş Assambleyasının üzvüdür. AzScienceNet şəbəkəsi mühitində Data Mərkəzin yaradılması və inkişafı, onun resurslarının virtuallaşdırılması, elmi müəssisələrə və alimlərə superkompüter və bulud (cloud) servislərinin göstərilməsi işlərində yaxından iştirak edir.

Akademik Rasim Əliquliyev elmi fəaliyyətlə yanaşı, ardıcıl olaraq ictimai və elmi-təşkilati fəaliyyətlə də məşğuldur. O, AMEA-nın akademik-katibi olaraq son illər Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilən müxtəlif istiqamətli islahatların

reallaşmasında, elmi potensialın dövlətin sosial-iqtisadi və mədəni-mənəvi inkişafı istiqamətində səfərbər edilməsində, elmin prioritetlərinin müəyyənləşməsində, onun təşkilati strukturunun müasir dünya standartları səviyyəsində yenidən təşkili işində, normativ-hüquqi bazasının gücləndirilməsində, elmi nailiyyətlərin populyarlaşdırılmasında, beynəlxalq elmi əlaqələrin qurulmasında yaxından iştirak edir.

Akademik Rasim Əliquliyev Kompüter elmləri və informatika üzrə bir sıra beynəlxalq və respublika səviyyəli elmi jurnalların, o cümlədən Azərbaycan Milli Ensiklopediyası redaksiya heyətinin üzvüdür.

Rasim Əliquliyev 500-dən artıq elmi əsərin müəllifidir. Onun rəhbərliyi ilə 3 elmlər doktoru, 27 fəlsəfə doktoru hazırlanmışdır.

Alim 2009-cu ildə "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunmuşdur.

Akademik Rasim Əliquliyevin Azərbaycanda informatika elminin inkişafında xidmətlərini nəzərə alaraq və 60 illik yubileyi ilə əlaqədar Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRAR ALIR:**

1. Akademik Rasim Əliquliyev AMEA-nın Fəxri Fərmanı ilə təltif edilsin.
2. Akademik Rasim Əliquliyevin təltif edilməsi ilə bağlı müvafiq dövlət qurumları qarşısında vəsatət qaldırılsın.
3. AMEA-nın Rəyasət heyəti aparatı İctimaiyyətlə əlaqələr və elmin populyarlaşdırılması idarəsinə (Zülfüqar Fərzəliyev) tapşırılsın ki, akademik Rasim Əliquliyevin elmi fəaliyyəti ilə bağlı materialların KİV-də işıqlandırılması təmin edilsin.
4. AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanasına (tibb üzrə fəlsəfə doktoru Leyla İmanova) və AMEA-nın "Elm" Nəşriyyatına (Hafiz Abiyev) tapşırılsın ki, akademik Rasim Əliquliyevin əsərlərinin bibliografiyası hazırlanaraq nəşr edilsin.
5. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın Fizika-Riyaziyyat və Texnika Elmləri Bölməsinin akademik-katibi, akademik Nazim Məmmədova həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliquliyev

